

SLOVENSKI NAROD

Izjava vask dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inzerati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knažjeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351

ODPOR PROTI PAKTU ŠTIRIH

Francoska javnost je odločno proti paktu štirih velesil

Pariz, 5. aprila. Rumunski zunanji minister Titulescu je imel včeraj razgovor s šefom francoske družbe za Društvo narodov Massigliem. Poleg tega je posetil poslanca Louis Marin in Franklin-Bouillona. V zadnjih 48 urah je Titulescu imel razgovore z nič manj kot celim ducatom francoskih parlamentarcev od Leona Bluma preko Herriota in Tardieua do Louis Marina na skrajni desnici.

V komentarju o stališču francoske vlade glede pakta med štirimi velesilami pravi današnji »Echo de Paris« med drugim:

Načelni pristanek Francije k paktu štirih velesil pomeni že sam na sebi nevarnost, kajti istočasno sprejemamo tudi načelo o reviziji mirovni pogodbe. Mi tedaj sami odpiramo postopek glede revizije mirovni pogodbe in da bi bila ironija še večja, ga nazivamo »delo za ureditev miru«. Po pravici vprašamo, kakšna jamstva nam nudijo za ohranitev miru in kam bo mo po tej poti zašli. Kot odgovor na to vprašanje naj nam služi deklaracija z dne 11. decembra l. l., ki daje Nemčiji enakopravnost v oboroževanju, a organizacijo varnosti odloga na boljše čase.

Po poročilu lista »L'Ordre« se kaže, da v francoski vladi ni soglasja, kakšno naj bo stališče Francije napram paktu zapadnih velesil Paul Boncour, pravi list, vodi v tem pogledu popolnoma osebno politiko. Prav nič ni kolebal, da sprejme popolnoma nemogočo izjavo rimskega poslanika De Jouvenela, ki se je iznenada pojavil v Parizu in ki je sestavil svojo izjavo v sporaz-

umu z zunanjim ministrom. Te izjave ni sta niti pokazala predsedniku francoske vlade Daladierju, ki je bil celo neinformiran o njeni glavni vsebini. Daladier je to izvedel šele iz listov. Ni dvoma, da gre tu za dejanje, ki bi povzročilo v drugih okoliščinah takojšen odpoklic poklicnega poslanika. Daladier in večina članov ministrskega sveta se upira pritisku, ki ga nanje izvajajo Paul Boncour, De Monzie in De Jouvenel. Predsednik vlade, ki je znan realist, ni naklonjen direktorskemu načrtu, ker bi izločil Francijo in pripravil njen poraz. Razgovori, ki jih je imel s Titulescu, so nanj napravili najgloblji vtis. Daladier, Mala antanta in Poljska, pravi list dalje, so našli v ameriškem delegatu Normanu Davisu nenadnega zaveznika. Norman Davis je že v razgovorih z Macdonaldom zagovarjal stališče, ki nasprotuje Mussolinijevemu.

Jasno je da Zedinjene države severne Amerike ne bi bile zadovoljne z ustanovitvijo bloka štirih velikih sil. Zato je Normanu Davisu do tega, da je v Parizu in da se posvetuje s člani francoske vlade, ki sestavljajo svojo spomenico o italijansko-angleškem načrtu četverterojne direktorije.

Poljaki in pakt štirih

Varšava, 5. aprila. AA. Poljski listi razpravljajo še nadalje o načrtu pakta med štirimi velesilami in prinašajo o njem podrobna poročila. Tako pravi poluradna »Gazeta Polska«, da samo ta pakt prav gotovo ne bo zadoščal, da bi se le za milimeter premaknile meje katere pete države, toda utegnilo bi se zgoditi, da povzročijo direktorij štirih velesil zmešnjave in da že tako dovolj slabo medsebojno zaupanje se bolj skali. Glede pripombe da bi morla

biti tudi država, ki je zunaj tega pakta, pripuščena k razpravam, pravi list, da ima vsaka država pravico, v kolikor gre za njene interese, povedati svoje stališče, tako tudi Poljska in Sovjetska Rusija, ki sta zainteresirani pri vseh problemih mednarodne politike.

»Kurier Poranny« prihaja do sklepa, da je načrt pakta štirih velesil narekoval strah pred nemško idejo o revanži. Poljska in Mala antanta na noben način ne moreta pristati na načrt o direktoriju. Zato bi se, če bi prišlo do nesoglasij med štirimi velesilami in drugimi člani sveta Društva narodov, pakt DN resno omajal in s tem tudi organizacija miru.

»Gazeta Polska«, »Kurier Poranny« in »Express Poranny« napadajo tudi francoskega poslanika v Rimu Jouvenela, pri čemer izražajo prepričanje, da se francoska vlada z njegovim stališčem ne sklada in da mu njegovo početje narekuje samo želja, da bi bilo tudi njegovo ime zapisano v zgodovinskem aktu. Listi se čudijo Jouvenelu, ki je bil znan in goreč pristaša Društva narodov, da je naenkrat izpremenil svoje nazore in noče upoštevati upravičenih pomislekov Poljske in Male antante ter se zavzema za pakt, ki ima samo ta namen,

Tudi Turčija za revizijo mirovni pogodbe

London, 5. aprila. »Daily Herald« javlja iz Carigrada, da namerava tudi Turčija zahtevati revizijo pogodb glede demilitarizacije Dardanel. Sovjetska unija je baje pripravljena podpirati to turško zahtevo, dočim se Bolgarija, Rumunija in Grčija zavzemajo za ohranitev statusa quo.

Groznik izjavi, da ne ve, ali je podpisal prazno ali že izpolnjeno priznanico. Tajnik Jereb potrди, da so nekateri prečitali, kar so podpisali. Sodnik pravi, da je čudno, da ni nihče pogledal, kaj je podpisal. Zaslisan je bil posestnik v Gradcu Vojko Sribar glede točke III. obtožnice. Upravil je približno polovico svojega računa z vožnjo gramoz in z avtomobilskimi banke komisije in odbornikov cestnega odbora. Vozil se je tudi Lebinger.

Današnja dopoldanska obravnava

Danes se je razprava nadaljevala ob 8.30. Zaslisana priča Mrzel pravi, da je enkrat dvignil predjem 5000 Din za voznike, predsednik senata pa trdi, da je Groznik izpovedal, da je on prejel glasovni poročila o starjem ves denar. Po Mrzelovi izjavi so torej prejeti vozniki za 2600 Din več, kot jim je šlo. Mrzel to pojasni tako, da pri tej partiji ni vozil dosti, pač pa je izvršil na ta račun več voženj na drugi cesti. Groznik pojasni, da se je ta povišje porabil za poplajanje, ozir. dovoz na drugih cestah.

Točka 8. a in b obtožnice navajata na priznanicah razliki 9707 in 6600 Din na raznih priznanicah, katera zneska si je Lebinger pridržal. Obtoženec se zagovarja enako, kakor doslej. Priča inž. Kobler pojasni, da je pod cestni odbor sodnega okraja Litije spadalo 200 km cest s 30 cestarji. Ugotovitve obtožence se naslanjajo le na raporte 8 cestarjev. Trdi, da ni res, da bi se vsi račun in potrdila zavrgli, temveč jih je komisija mnogo našla pri cestnem odboru. Le na podlagi tega potrdil so se ugotovile nepravilnosti, med tem ko se priznanice za druga opravila niso kontrolirale. Priča Pavel Tič, ki je podpisal priznanico, izjavi, da je prejel denar, na podlagi raportov cestarjev. Dobil je vedno pravilne zneske.

Priča Ignac Lenart predloži točen popis količine gramoz, ki ga je nakopal v letu 1930. Beležke si je napravil sedaj iz spomina. Takrat si ni nič zabeležil. Ni pogledal, kaj je podpisal na priznanici, ker je denar dobil v redu in se za vse drugo ni zanimal.

Priča inž. Kobler predloži na to račun, ki ga je izstavila pisarna cestnega vdbora na podlagi katerega je ta izplačala 62 m³ s čemer bi bil plačan gramoz, ki ga je nakopal Lenart. Zaslisana bi morala biti tudi priča Pirc, uradnik banke uprave, vendar je banška uprava sporočila, da ga ne odveže uradne močelnosti.

Točka 10. obtožnice navaja, da je Pavel Koprivnikar in bisanco potrdil na priznanici zneska 5372 in 5134 Din za gramoz, ki ga sploh ni navozil in si je ta zneska Lebinger pridržal. Lebinger trdi, da so bili račun pravilni in da sta Koprivnikar, pa tudi njegova žena večkrat prišla po predjeme. Koprivnikar ni vozil samo na glavno, temveč tudi na stranske občinske ceste. Ne ve, kdo je kontroliral dovoz. Glede obtožbe meni, da so to morale biti druge voznice, ki jih je Koprivnikar izvršil. Verjetno je, da je vozil neprejezan gramoz iz savske struge in da zaradi tega ni nobene priznanice za presejanje.

Priča Koprivnikar potrди, da je podpisal priznanico njegov. Takrat je vozil v družbi s še dvema voznikoma. Vsega skupaj je preje 7000 Din za navoženje kamene in gramoz Koliko je prejel za gramoz, ne ve. Podpisoval se je pri Jerebu, če pa je bil obtoženec v pisarni, mu je ta dejal, naj se podpiše.

Glede točke 11. obtožnice, ki pravi, da je Groznik Josip s tovarniški navozil 300 m³

gramoz, po 50 Din in kasiral po 15.000 Din, Hauptman Janez pa da je nakopal teh 300 kubikov peska po 14 Din in prejel 4200 Din, dočim je v resnici Groznik navozil in Hauptman nasejal samo 108.70 kubičnega metra ter si je razliko 191.30 kubika po 50 Din, oziroma 14 Din v skupnem znesku 12.243.20 Din pridržal obtoženec, je bil zaslisan kot priča Groznik, ki je izpovedal, da je res navozil toliko. V jeseni leta 1929 je prejel na račun teh voženj naprej plačanih 65 kubikov, ki jih je nato spomladaj navozil. Slično je izpovedal tudi Hauptman, ki pravi, da je tudi dobil naprej plačanih 65 kubikov.

Glede razlike, ki je kljub teh 65 kubikov in znaša 131 kubikov, obe priči nista vedeli pojasniti.

Nato je bil zaslisan priča Andrej Zulpančič, ki je pojasnil, da je podpisoval prazne listke.

Senat je prešel nato na točko 12. obtožnice, ki navaja, da je Ignac Lenart prejel za kopanje 230 kubikov gramoz, po 12 Din, torej znesek 2760 Din, dočim je

dobil za kubik samo 10 Din, razlika 460 dinarjev si je pa oddržal obtoženec.

Glede te zadeve je bil zaslisan priča Lenart, katerega zaslivanje je poteklo skoraj dramatično. Priča je odločno izpovedal, da sta bila sicer z županom dogovorjena, da bo plačal po 12 Din kubik, plačal mu je pa to samo za cesto Zagorica, za vse druge ceste pa samo po Din 10.

Predsednik: Pa tukaj je več priznanic po Din 12 za kubik.

Lenart: Jaz dobro vem, da sem prejel samo za cesto Zagorica po Din 12, saj smo se celo z županom pričkali, ker je znižal na Din 10 za kubik.

Predsednik: Ali se ne motite? Ali lahko to prisižete?

Priča je na vso moč udaril po mitzi čes, da lahko prisiže kadar hoče, da je dobil res samo po Din 10 za kubik, čeprav so priznanice izkazane po Din 12.

Na izjave Lenartove je Lebinger pomnil, da se priča najbrž moti in da je dobil večkrat po Din 12 za kubik. Razprava se nadaljuje.

Kako se je ponesrečil »Acron«

Izpoved drugega poveljnika Willeya — Zrakoplovu je odpovedalo krmilo in ga je vihar treščil v morje

Newyork, 5. aprila. Drugi poveljnik ponesrečenega zrakoplova »Acrona«, poročnik Willej ki ga je s tremi možmi posadke rešil nemški parnik »Phobus«, je sporočil brezlično nekaj podrobnosti, kako je prišlo do katastrofe. Po teh podatkih je zrakoplov zašel v ponedeljek okoli 20. južno od Filadelfije v hud vihar. Okoli 20. je plul »Acron« ob obali v bližini svetilnika Barnegata, kjer je bil ves obdan od bliskov. Ob 23. je plul proti vzhodu, nato pa v zahodni smeri. Ob 24.30 je pričel zrakoplov iz višine 1600 čevljev nenadom padati, zaradi česar so odvrgli s krova potrebno breme, da bi ostali v višini. Okoli zrakoplova so v tem času še neprestano svigali bliski. »Acron« se je močno majal in alarmirano je bilo vse moštvo. Morali so ponovno odvrči breme, kljub temu pa je padel zrakoplov na morje, pri čemer se je zaradi silnega sunka razbil. Videl je

v svitu bliskov več mož posadke, kako so se borili z valovi, kakor tudi, kako je gnal vihar ostanke zrakoplova naglo po morju dalje. Nadalje izjavlja Willej, da zrakoplov ni bil zadet od strele, niti ni nastala na njem eksplozija ali pa požar. Glavni vzrok nesreče je bilo po njegovem mnenju dejstvo, da so se potrgale žice, ki so vodile h krmilu, zaradi česar ga ni bilo mogoče več upravljati. Ko je treščilo zrakoplov na morskovo površino, je voda vdrla v vse kabine. »Acron« se je potopil v morje s svojim prednjim delom, nato pa se zopet pojavil na površini. Willej, ki je skočil v morje, je plaval proti parniku »Phobus«, ki ga je sprejel na krov. Moštvo »Phobusa« je bilo pri reševanju zelo pogumno, žal pa je moglo v silnem viharu rešiti samo njeza in tri njegov. tovariše, izmed katerih pa je eden kasneje umrl.

Ponovna odgoditev sklicanja svetovne gospodarske konference

Konferenca ne bo sklicana pred zapadlostjo prihodnjega obroka vojnih dolgov. — Nemški ugovori

London, 5. aprila. Kakor vse kaže, se svetovna gospodarska konferenca ne bo pričela že ob pričetku junija, kakor je bilo prvotno napovedano. Na sestankih, ki jih je imel novi ameriški delegat na razorožitveni konferenci Norman Davis z zastopniki angleške vlade, so ugotovili, da bo mogoče konferenco sklicati šele sredi junija ali v pričetku julija, vsakakor pa ne pred 15. junijem, ko zapade rok za plačilo novega obroka vojnih dolgov evropskih držav Zedinjenim državam v Ameriki. Zaradi tega je zopet postalo aktualno vprašanje, ali bo Amerika priznala Angliji in drugim državam moratorij za njihov obrok. Na omenjenih sestankih se je Norman Davis razgovarjal s člani angleške vlade tudi o eventualnem Macdonaldovem posetu v Washingtonu.

Kar se tiče razloga, da je bila otvoritev svetovne gospodarske konference znova odgodena, poročajo listi, da je nemška vlada sporočila angleški, da ne bi mogla poslati še ob koncu maja svojih delegatov na to konferenco, ker je treba prej proučiti njen program. Spričo tega se tudi odbor za organizacijo svetovne gospodar-

ske konference, ki ga ima sklicati njegov predsednik angleški zunanji minister John Simon, ne bo mogel sestati pred Veliko nočjo.

Ameriški delegat Norman Davis je odpotoval v Pariz, od koder pa se ne bo takoj vrnil v London, marveč bo potoval dalje proti vzhodu predvsem v Berlin, da stopi v zvezo tudi z zastopniki nemške vlade.

Pariz, 5. aprila. AA. »L'Ordre« poroča, da je na sročnem sestanku s Paulom Boncourjem izjavil Norman Davis, da ameriška vlada ne bo pristala na to, da bi na svetovni gospodarski konferenci razpravljali o vprašanju vojnih dolgov, če Francija prej ne poravnava svojega dolga, ki je zapadel 15. decembra l. l.

Francoska vlada smatra, pravi list dalje, da bi mogla zahtevati od parlamenta, naj izpremeni svoje znano stališče glede dolgov Ameriki le, če bi dobila prej od ameriške vlade zagotovilo, da tega plačila ne bi smatrala za poravnavo decembrskega dolga, temveč kot predjem na podlagi novega sporazuma, ki naj ga washingtonska vlada sklene s Francijo.

Seje vodstva JRKD

Beograd, 5. aprila. Vodstvo JRKD je danes nadaljevalo svoja posvetovanja o važnih organizacijskih vprašanjih. Spomladi se namerava prirediti cela vrsta manifestacijskih zborovanj, na katerih bo JRKD pokazala svojo moč. Prvo večje zborovanje bo 23. aprila v Nišu.

Naš poslanik

pri angleškem prestolonasledniku
Beograd, 5. aprila. Iz Londona poročajo, da je princ Waleški sprejel v avdijeni našega poslanika dr. Gjurića.

Iz šolske službe

Beograd, 5. aprila. Upokojena je učiteljica Olga Dereani v Mariboru.

Novi angleški poslanik na Dunaju

Dunaj, 5. aprila. V diplomatskih krogih govore, da bo dosedajni poslanik Eric Phips premeščen za poslanika v Bruselj, na njegovo mesto pa bo prišel Macdonaldov tajnik Wilfrid Selby.

Iz sodne službe

Beograd, 5. aprila. Upokojen je Božidar Langerholz pisarniški oficijal pri okrajnem sodišču v Ljubljani.

Železniški promet s Poljsko

Beograd, 5. aprila. AA. Ministrski svet je sklenil, da naša železniška uprava od 1. aprila dalje ne sodeluje več pri direktnem potniškem prometu med Poljsko in Jugoslavijo, ker ta promet ni zadosti rentabilen.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 2316.79—2328.15, Berlin 1361.25—1372.05, Bruselj 800.79 do 804.73, Curih 1108.35—1113.85, London 195.86—197.46, Newyork ček 5715.20 do 5743.46, Pariz 225.74—226.86, Praga 170.57 do 171.53, Trst 293.24—295.64.
INC-EMSKE BORZE.
Curih: 1. riz 20.3676, London 17.70, Newyork 517.95, Milan 26.50, Madrid 43.85, Amsterdam 209.9250, Berlin 123, Dunaj 72.94—55.70, Sotija 3.75, Praga 15.40, Varšava 68.05, Bukarešta 3.03.

Bivši litijski župan pred sodiščem

Danes dopoldne se je obravnava proti Hinku Lebingerju ml. nadaljevala

Ljubljana, 5. aprila. Iz včerajšnje razprave proti g. Hinku Lebingerju ml. posnemamo le glavne podatke. Obravnavale so se posamezne točke, tihoče se cestnega odbora. Vozniki, ki so vozili gramoz, so prejete zneske potrjevali z in blanco podpisani priznanicah. Obtožnica očita Lebingerju, da je na teh priznanicah izkazal večjo množino gramoz, kot se ga je v resnici navozilo in so izkazani tudi temu primerne večji zneski, razliko pa da si je pridržal. Dopoldanska razprava, ki je trajala do 13. se je nadaljevala ob 16. in zaključila ob 20. Zaslisano je bilo več pričevanj ostarjev. Med občinstvom je bilo zlasti mnogo Litičanov.

V točki 2. obtožnice je navedeno, da je posestnik Avgust Dobravec iz Gradca pri Litiji vozil gramoz. Pri pregledovanju dokumentov na banški upravi se je ugotovilo, da naj bi dobil za navoz savskega gramoz, da na banovinsko cesto Litija—Grbin 12.300 Din, kar pa Dobravec zanika, češ da na to cesto ni nikoli vozil. Podpis na priznanici je njegov, vendar ni nikoli pogledal, kaj je podpisal, in tudi denarja ni prejel. Brat Jože potrди njegovo izpoved. Obtožnica trdi, da si je Lebinger gornji znesek pridržal. Lebinger na to izjavi, da je bila mogoče priznanica s podpisom Dobravca porabljena za kritje druge vožnje.

Točka 3. obtožnice trdi, da je na priznanici št. 94 Francu Cerarju izkazano za 6212 Din preveč in da si je ta znesek Lebinger prisvoilil Lebinger trdi, da če je bil račun izstavljen, je moral biti znesek izplačan. Priča cestar Kres je kontroliral le gramoz, ki ga je sam presejal. Cerar je pa vozil tudi drug gramoz. Zaslisani Cerar potrди, da je podpisal na priznanici njegov, ne spominja se pa več, če je navozil toliko, kakor izkazuje priznanica. Tajnik Jereb se spominja da je on najprej izstavil račun, nakar se ga stranke podpisale. Večkrat mu je načelnik Lebinger diktiral razne račune, ki jih pa on ni kontroliral. Ne spominja se, da bi predložil v podpis in blanco priznanice. Cestar Podlaj domneva, da sta na to cesto vozila tudi Dobravec, priča inženjer Kobler pa izpove, da tega ni v Podlajevih raportih. Priča Ahčin, uradnik banke uprave, izjavi, da so se pri pregledovanju našle nekatere pomote in da predložil podroben popis škode, ki znaša 138.062 Din. Razprava je bila na to prekinjena in se je nadaljevala 16.

Včerašnja popoldanska razprava

Cestar Andrej Zupančič je izpovedal, da so vozniki vozili razupane količine gramoz, ki jih je preračunal tajnik. Ne spominja se kdo je vozil. Po njegovi česti Dobravec ni sta vozila Truze ni kontroliral, ker je nemiseln. Zna štiti samo »drukanca«.

Obtožnica 4. navaja, da je na priznanici Francu Cerarju izkazano preveč 4366 Din, ki si jih je Lebinger pridržal Lebinger je na to izjavil, da je Cerar moral vsakakor voziti gramoz, drugače ne bi dobil izplača-

no. Na vprašanje, zakaj nima cesta tega vpisanega v svojem raportu, odgovori obtoženec, da se je vozil preesejan in neprejezan gramoz. Kres pa je beležil le gramoz, ki ga je on presejal.

Predsednik: Kres, v vaših zapisnikih ni izkazanih 148 m³ gramoz, ki pa so bili plačani. Priča odvrne, da so se tozadevni listki najbrže izgubili. Priča ne ve, da-li se je izplačevalo še na podlagi kakih drugih raportov.

Obtožnica št. 5 trdi, da so na priznanicah označeni zneski 1500 Din in 3000 Din kot baje Lebingerju pripadajoči pisarniški pavšali na priznanicah pa ni razvidna tajniška plača Jerebu in pomoznima tajnikoma Francu Zapuškcu in Stanki Černetovici. Lebinger se zagovarja, da je blagajniške posle pri cestnem odboru vodil Jereb, tajniške posle pa on. Jereb je prejel za to 6000 Din. Ko je prišel revizor in je zahteval, naj se ta znesek ustavi kot nagrada za pregled cest in si na ta način Jereb izbrani kolektivno imena revizorja noče izdati. Plače oz. nagrade pomoznega tajnika in pomoznice so se vodile na mezdni polji za delavce, ki so delali na cesti. Priča Ahčin pojasni odredbo takratnega oblastnega odbora glede plače načelnika cestnega odbora. Predpostavlja, da je Lebinger poznal pravilnik glede cestnih odborov. Tajniku se ni plačal tajniški honorar, temveč povračilo potnih stroškov.

Predsednik Lebingerju: — Vi ste torej hoteli prikriti ta znesek s tem, da ste ga navedli kot potne stroške?

Lebinger: To le zato, da se je Jereb izognil kolektivni.

Na banovini so točno vedeli, da je Jereb vršil blagajniške posle. Pregleda naj se tudi delo drugih cestnih odborov, ki so sigurno vsi ravnotako delali. Za citanje pravilnikov ni imel časa. Jereb trdi, da mu je Lebinger svetoval, naj se izogne kolektivni. Pomozni tajnik Zapušek izpove, da so se poročila cestarjev nekaj časa hranila, nato pa zavrgla.

Številka 6. obtožnice navaja, da je na priznanici Francu Pogačniku za navožen gramoz preveč izkazano 10.980 Din, ki jih je Lebinger pridržal. Lebinger se zagovarja enako, kakor pri drugih točkah. Vnaprej ni nikdo podpisoval. Priča Pogačnik se ne spominja za štiri leta nazaj. Prejel je večkrat akontacije, da je mogel izplačati delavce. Na razna vprašanja predsednika maje priča z glavo, češ, da ga sodni dvor ne razume. Na vprašanje, kako je to, da se priznanici glase na 32.000 Din, dočim je priča izjavil, da znaša njegov račun le 21.000 Din. Priča trdi, da je prejel le 21.000 Din.

Št. 7. obtožnice navaja presešek 1900 dinarjev za navožen gramoz Josipa Groznika, ki si ga je Lebinger pridržal. Lebinger se zagovarja, kakor prej. Priča Groznik in cestar Avsec se ne spominjata več, kako je bilo s to zadevo.

Št. 8. obtožnice trdi, da si je Lebinger pridržal zneska 2375 in 1187 Din, kar je preveč izkazano na priznanicah, podpisanih in bisanco po Josipu Grozniku.

Dve siroti

Roman

Spala je, ubožica... In zdela se je, da motijo njen spanec težke sanje, kajti zdaj pa zdaj se ji je obraz bolesto skrivil in ustnice so ji mrzlično drhtele, kot bi v sanjah govorila, klicala na pomoč.

Celo se ji je nagubančilo in prsa so ji valovila. Nesrečnica je težko dihala. Končno je nepremično obležala, umična, strta in neizmeren obup ji je legel na obraz.

Morda je videla ubožica v težkih sanjah vse, kar se je bilo zgodilo pri Novem mostu nasproti krčme, kjer je bila pustila Luizo samo, slepo, zapuščeno Luizo ponoči v ogromnem mestu...

XV.

Ko je zaskrbljena obupne klice svoje sestre, je Luiza grozno kričnila.

Počakaj!... Že grem!... je zaklicala z drhtečim glasom, kajti groza ji je bila zaprla sapo. Razprostrla je roke, da bi krenila tja, od koder so se razlegali sestrični klici, pa je napravila nekaj korakov, potem je pa obstala in zaklicala:

Henrika!... Henrika!... Odgovori!... Henrika!

Prvi hip sploh ni razumela, kaj pomeni tišina, ki je naenkrat zavladala okrog nje; napeto je prisluhnila.

Nič!... Bila je torej sama sredi ulice, če ni nihče odgovarjal na njene klice... Sama!... sama!... in slepa!

To spoznanje je bilo tako grozno, da Luiza kar verjeti ni mogla, da je res, kar se je bilo zgodilo. Zakaj bi odvedli Henrika brez nje?... Ubogo dekle ni moglo slutiti resnice, niti prepričati se o groznem položaju, ki jo je bila vanj tako nepričakovano pahnila kruta usoda.

Skušala je pomiriti se, pa ni šlo. Vsa obupana je skledala roke in klicala na vse grlo sestro, ki ji pa ni odgovarjala.

In tedaj jo je obšla nepopisna groza, brezupna, strašna groza... Ubogo slepo dekle je tipalo naprej razprostrti rok, iščoč opore. Toda njene roke so grabile le v praznino...

Poskusila je stopati naprej, pa se je takoj spodtaknila ob klop. Padla je na kolena. Naenkrat je začela vroče moliti in to jo je nekoliko pomirilo. Kratka, toda vroča molitev ji je prižgala v srcu žarek upanja. Zdelo se ji je, da jo je bog uslišal in da ji pošlje pomoč.

Pomirjena in potolažena je znova zaklicala:

Henrika!... Henrika!... Kje si? Zdelo se ji je, da je kričnil dušen glas v odgovor na njene klice.

Toda ta krik se ni ponovil.

Zamolkel krik je prihajal iz Henrika. Kričala je Henrika, ki so jo vleklji daleč od nje in ki se ni mogla iztrgati iz rok brezvestnih napadalcev.

Ne... ne moti se!... Klicala jo je po imenu. Od daleč že je slišal pojemajoč glas, ki je klical: Luiza!

Henrika je gotovo odgovarjala na njene klice v hipu, ko nobeno nasilje ni moglo zadržati sile njene volje.

Luizino srce je prešinil žarek upanja.

Sestra se vrne k nji... Saj drugače ni mogoče!... Da... Henrika se zopet vrne... Morda se ji je že posrečilo iztrgati se predzrim napadalcem iz rok...

Pride: prav kmalu pritisne ubogo sestro na svoja prsa... Da bi bolje slišala, je Luiza dušila silno utripanje svojega srca. Zadržujoč sapo je na-

deto poslušala, da bi slišala vsak, tudi najmanjši šum.

Minilo je komaj nekaj minut, odkar jo je bila kruta roka ločila od ljubljene sestre, a vendar se ji je zdelo, da je minilo že sto let od tistega trenutka, ko je ostala sama sredi ceste.

Napeto je poslušala... Nobenega glasu več ni bilo slišati!

Niti krika!... Nič... Grobna tišina...

Toda Luiza je še vedno poslušala. Končno je vendar le zaslišala nekaj, da, drdranje voza. Voz! Morda je pa tisti, ki ga je bil najel gospod Martin, kakor je pravil, in ki se vrača, da odpelje tudi njo... Morda pa oddrda za voz tik mimo nje naprej... Ne, kričala bo, ustavi ga! Pojasni ljudem, kaj se ji je pripetilo.

Luiza je stala nekaj časa nepremično in poslušala, če se ji voz bliža. Ne, drdranje se je oddaljevalo. O tem ni bilo več dvoma... Kmalu se je čuo iz daljave le še zamolklo drdranje, ki je vedno bolj pojemalo in končno utihnilo.

V glavo ji je šinila grozna misel. Mož, ki se je predstavil nji in njene sestri, ni bil gospod Martin...

Sele zdaj se ji je posvetilo v glavi. Ne da bi si skušala pojasniti, kako ju je mogel ta mož poznati, ne da bi se vprašala, po kakšnem čudnem naključju sta postali prevarani žrtvi tajne zarote, se je nesrečno dekle ustavilo samo na tej grozni misli:

Henriko so ugrabili!... Ugrabili so njeno sestro!

Tako so torej izgubljene vse nade, zaman je ves pogum, vse je izgubljeno! In Luiza je bridko zaplakala.

Potem je pa padla vsa izmučena na kolena, dvignila oči k nebu in zaklicala:

Pomagaj mi, moj bog!

Ostala je na kolenu, ni si upala vstati. Kaj je mogla storiti, ko pa sirota sploh ni vedela, kam bi se obrnila, niti ni mogla usmerjati svojih korakov, ker je bila slepa.

Kar se je znova začelo drdranje voza... In še predno je mogla Luiza spoznati smer, odkoder se je voz bližal, je že zakričal voznik na njo:

Pozor!... Halo, pozor vendar!

Kričnila je od groze in hoteč uiti preteči nevarnosti je skočila uboga slepa zdaj na desno, zdaj na levo, zdaj zopet se je ustavila.

Umakni se vendar! Tristo vravog! — je kričal voznik kroteč konje.

Vsa prestrašena je Luiza prosila, naj ji povedo, kaj naj stori... In vsa zbegana je kričala:

Ustavite, gospod! Za božjo voljo vas prosim, ustavite!

Umakni se! — je rohnel voznik, — saj vidiš, da ne morem ustaviti konj!...

Na katero stran naj se pa umaknem? — je vprašala Luiza sklenjenih rok... povejte mi, lepo vas prosim!... Saj ne vem... Slepa sem!...

Grozni krik je bil edini odgovor. Luizo so pa prijela krepke roke in čutila je, kako jo je nekdo hitro potegnili k sebi.

V naslednjem hipu je zdirjal voz tako blizu mimo nje, da se je dotaknil njene roke.

Bil je skrajni čas. — je godrnjal voznik, — ker nisem morel več zadrževati teh vrazilih mrh!

Napoj mrtva od strahu Luiza ni našla nobene besede, da bi se zahvalila tistemu ki je bil priskočil baš o pravem času, da jo je rešil strašne smrti pod konjskimi kopiti in kolesi.

Mož, ki je bil prihitel v trenutku preteče nevarnosti, je stal tu pred dekle, kot da se je ustrašil, da je imel dovolj hladnokrvnosti in moči, da je iztrgal ubogo dekle smrti.

O zbiralcih in zbirkah znamk

Največjo in najdragocenejšo zbirko znamk ima angleški kralj

V prejšnjih časih je bilo zbiranje znamk pretežno zabava šolskih otrok, ki so si z medsebojnim zamenjavanjem znamk krajšali čas. Pozneje je pa postalo zbiranje znamk sport odraslih in se razvilo sčasoma v svetovno trgovino. Zdaj vidimo že po vseh mestih trgovine, kjer so v izložbah najrazličnejše znamke, ki jih kupujejo z enakim navdušenjem šolarčki, kakor slavni možje in celo vladarji.

Trgovina z znamkami se mora zahvaliti za svoj razmah in prvi vrsti angleškemu kralju, ki je doslej največji zbiralec znamk. Njegova zbirka obsega znamke vse ogromne angleške države, to je edinstvena zbirka in tako popolna, da bo težko kdaj našla konkurenco. Pravi zbiralec zbira v prvi vrsti znamke, po katerih hrepeni, ne pa takih, ki mu pridejo slučajno v roke, kajti baš strastno iskanje posebnih znamk nudi zbiralcu pravi užitek. Če najde zbiralec po težavnejši poti zaželjeno znamko, je to zanj srečen dan, posebno če dobi znamko v zameno ali za mal denar.

Nekateri zbiraki znamk vidijo v svojih zbirkah tudi dobro naložen denar, kar pa ne sme biti glavna lastnost zbirke. Le pri površnih zbiralcih lahko igra ta moment odločilno vlogo. Če je zbiralec strokovnjak in če sestavlja svojo zbirko s potrebno previdnostjo, lahko računa, da poskoči strokovno sestavljena zbirka v ceni v 10 letih za 25 odstotkov. Toda to je samo možnost. Vendar pa vlada še vedno na svetovnem trgu spekulacija z znamkami, ki na njo ni prav nič vplivala gospodarska kriza.

Tako so stare znamke angleških kolonij še vedno zaželeno, čeprav jih je treba drago plačati. Kdor nima srečo, zasluži povsod in v vsem, torej tudi pri znamkah. Nedavno je kupil znani

angleški zbiralec znamk v Angliji znamko Mauritius in zaslužil je v treh urah po telefoničnem pogovoru 5000 dolarjev, ker je znamko ugodno kupil po nizkem tečaju šterlinga in jo dobro prodal za dolarje. Znamke značne pošete so vedno dražje, posebno znamke ameriških izdaj, ki je na njih tiskovna napaka. Če ima človek srečo, da dobi 6-, ali 24-centno znamko ameriške letalske pošte, naj jo dobro pregleda. Če ne najde na nji nobene tiskovne napake, nima znamka nobene vrednosti, če je pa letalo na nji obrnjeno, je znamka dragocena, saj doseže ceno do 150 tisoč Din.

To se zdi ogromna cena, toda takih znamk je na svetu zelo malo. Vedno dražja znamka je tudi angleška Guiana iz leta 1856 v Magenta-Rot. Za ta redki eksemplar so ljubitelji že plačali 25 tisoč dolarjev. Zelo redka jetudi angleška znamka Penny iz leta 1923, ki je na nji pomotoma zamenjana črka P z F. Če najde kdo to znamko na starem pisnu, lahko zasluži lepe denarce. Ko je nedavno neki nemški rudar pregledoval stara pisma, je našel med njimi pismo svojega deda iz zapadne Avstralije, pa se mu je slučajno ustvil pogled na znamki z obrnjeno labodom. Odtrgal je znamko in dobil zanj 6000 mark.

Veliko vrednost imajo tudi vojne znamke, ki so pa v mnogih primerih pomarejene in je treba paziti na nje. V zadnjem času je pa njihova vrednost v primeri s prejšnjimi leti padla. Popolnoma je pa ponehalo povpraševanje po južno- in srednjameriških znamkah, ker je trg z njimi preplavljen. Nekatero državo so izkoristile priliko lahkega zaslužka in so izdajale vedno nove znamke, toda baš s tem so ubile vrednost svojih znamk. To velja zlasti za Lichtenstein in Indijo.

Nekega dne je pa Rim zvedel, da so oblasti aretirale 7000 žensk in moških zaradi zastrupljenja in razvrata. Ba je izdalo društvo neko dekle zato, ker je bil njen zaročenec proti njeni volji sprejet v tajno žensko organizacijo.

Zločini starih Rimljanov

Leta 168. pred Kristusom je štiri mesece razburjala vso Italijo velika sodna obravnava. Pred sodiščem je stalo 7000 Rimljanov in Rimljanek. Na smrt obsojenih in usmrčenih je bilo okrog 2000 obtožencev, med njimi največ žen in najuglednejših rodbin. Sodišče je namreč dogladno, da je 110 odličnih Rimljanov zastupilo svoje može. Ta tajna organizacija, ki se je bila nazadnje izpremenila iz ljubavnega združenja v protidržavno zarotniško gnezdo, je ogrožala vso državo. Tudi takrat so ljudje verjeli mazačem in šarlatanom, podkupovali so in se dajali podkupovati ter gojili tajne okultne sile, kakor danes. V Rimu se je bilo ustanovilo nekako žensko društvo, ki je prirejalo v Stimulovem gaju posebne svečanosti. V društvu so bile mlade žene iz najboljših družbe, ki sicer na svoje nočne plesse v začetku niso puščale moških, ker so hotele biti same, pozneje so pa smeli prisotovati tudi moški, toda samo mladi brez brk.

Društvo je pa kmalu izgubilo svoj prvotni značaj ter preneslo svoje svečanosti v palače in na ograjene vrtove. Svoje člane je zaprisegalo in izdajalcem grozilo z osvetlo. Može, ki so branili ženam delovanje v tem društvu, so bili odstranjeni. Politični položaj društva je raste in društvo je postalo nevarno celo

Oče sežgal svojega otroka

V kraju Unter-Edelstauden v Avstriji je zakrivil neznani postopak te dni gnusen zločin nad 16letno slaboumno Barbaro Bauerjevo. Deklica je povedala, da jo je postopaj na podstrešju posilil. Obenem je zgorelo v hiši pol drugo leto staro dete njene tudi slaboumne sestre. Oblasti so uvedle preiskavo in na dan so prišle strašne podrobnosti. Zdravniški pregled otroškega trupela je namreč pokazal, da je bilo dete namenoma sežgano. Zasliševanje Barbare Bauerjeve je pa pokazalo, da si je deklica napad izmisliha.

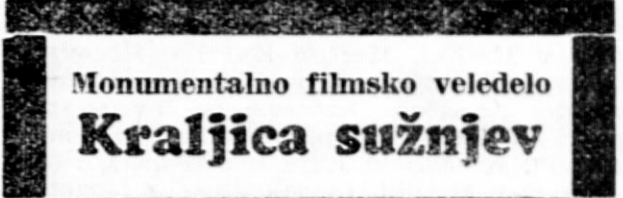
V času, ko je postal otročiček žrtev dozdevne nesreče, je bil v hiši njegov oče, premožen kmetijski sin Franc Gregor, ki je po aretaciji priznal, da je zveza s svojo otročičko roke in noge, ga postavil h kupu drv pri peči. polil s petrolejem, položil nedolžno žrtev na grmado in jo zažgal. Slaboumna Barbara je hotela otročička svoje sestre iztrgati plamenom in je zadobila hude opekline na glavi. Ker je otroči-

ček na goreči grmadi obupno klical, je zverinski oče odvelkel deklico na podstrešje in jo držal tam tako dolgo, da je nesrečni otročiček utihnil. Morilec je priznal, da je grozil s sežigom tudi Barbari, če bi ga izdala.

Ruski polet v stratosfero

Moskovski uradni radio je poročal te dni iz Leningrada, da gradnja prvega sovjetskega aerostata za polet v stratosfero hitro napreduje. Sovjetski aerostat se razlikuje od Piccardovega stratoskata s tem, da je gondola narejena iz antimagnetičnega jekla, ki ne rjavi in ki je nameščena v pleteni košari, pritrjeni k balonu.

Sovjetski stratoskat bo napolnjen z vodikom in njegova kubatura znaša 30.000 kub. m. Ker dela naglo napredujejo, je pričakovati, da bo stratoskat dograjen že sredi junija, potem se pa hočejo sovjetski učenjaki dvigniti takoj v stratosfero. Balon bo zgrajen tako, da bo mogoče z njim več poletov v stratosfero. Tudi v tem se bo razlikoval od Piccardovega balona.

Iz Trbovelj

Narodnikov Slovenskega Narodnega vedno več, tako da se je število po novem letu že podvojilo. Da je zanimanje za Slovenski Narod v naši dolini tako veliko, se je zahvaliti dejstvu, da prinaša list vsak dan najnovejše vesti o dogodkih v revirjih ter poročila o najaktualnejših gospodarskih, socialnih in kulturnih problemih prebivalstva rudarskih revirjev. Ustreženo je sedaj tudi davni želji naših cenjenih narodnikov v okoliših pošte Trbovelj, I. da se dostavlja list potom posebnega raznašalca takoj po prihodu vlakla narodnikom na dom. Razen tega pa je Slovenski Narod najcenejši dnevnik, saj stane mesečno komaj 12 Din, kar popolnoma odgovarja sedanjim težkim časom, ko je treba povsod štediti. Zato prosimo naše cenjene narodnike, da med svojimi prijatelji pridobe nove narodnike, kajti čim večje bo število narodnikov našega lista, tem več vesti in poročil iz rudarskih revirjev bo Slovenski Narod prinašal. Nove narodnike prijavljajte našemu raznašalcu in kolporterju.

Na Mrzlici in Sv. Planini je te dni skopnel zadnji sneg. Ze v nedeljo je obiskoval pri ljubitelje planin, za prihodnje nedeljo se pa pripravila več skupin za planinske izlete. V zadnjih letih se je planinarstvo tudi v rudarskih revirjih silno razvilo, zlasti naša mladina zna pravilno ceniti korist, ki jih nudi prebivalstvu zakajenih dolin solnena planinska narava. Planinski domovi na Mrzlici in Sv. Planini so izvrstno oskrbovani, tako da nudijo obiskovalcem vsestransko okrepčilo.

Pogonska postaja Plesko-Neza je danes pričela s polnim obratom. Kotna postaja na Pleskem je pogorela 15. januarja t. l. in je gradnja nove postaje trajala nekaj nad 2 meseca, kar pomeni nedvomno rekord, zlasti če pomislimo, da so delo izvršili samo domači delavci, kar je pri sedanjih krizi tudi popolnoma pravilno. Današnji poskusni obrat je popolnoma uspel in tako se bo odšel naprej vršilo jamsko zalivanje na isti način, kakor se je vršilo pred požarom postaje.

Praznovanje pri rudniku. Po dosedanjih dispozicijah se bo delo pri rudniku do vstetega 17. aprila samo 6 dni, praznovalo pa 11 dni. Kako se bo obrnilo po velikonočnih praznikih, še ni znano, upati pa je, da se bo do tega časa tudi vprašanje bodočih dobav državnim železnicam ugodno rešilo. Do velike noči se bo praznovalo še 7., 8., 10., 14. in 15. t. m.

Čas za nabavo srečk

državne razredne loterije, ki bo pričela z žrebanjem v I. razredu že dne 9. aprila, je torej le še kratek.

Onim, ki si hočejo nabaviti srečke, sporočamo, da se srečke dobijo v vseh podružnicah »Jutra« in v obeh oglašnih oddelkih »Jutra« v Ljubljani, nadalje v Splošnem kreditnem društvu v Ljubljani na Aleksandrovci cesti, v Obrtni banki na Kongresnem trgu, v podružnici Mestne hranilnice na Miklošičevi cesti, v Kmetksem hranilnem in posojilnem domu ter v menjalnici Reichera & Turk v Prešernovi ul.

Zadružna hranilnica r. z. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

NEPREMIČNINE

POSESTVO
na Dolenjskem prodam. — Pojasnila: Tomažin, Zagorje ob Savi 125. 1736

KAVARNO V ZAGREBU
prodam. — Ponudbe: Kavarna »Jadrana, Ilca 55. 1752

BRIVNICO
v Zagrebu s šestletno najemninsko pogodbo prodamo. — Poslovnica Pavlekovič, Zagreb, Ilca 144. prtiličje 1734

LOKAL IŠČE FRIZER
sredi Ljubljane. — »Franko«, Maribor, Minska ulica 8 1764

RAZNO

INTABULACIJO
na prvo mesto za knjžico Celjske posojilnice, oziroma Ljudske posojilnice v Celju nudi fotograf Černe, Kragujevac. 1737

Modna konfekcija

Najboljši nakup
A. PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 14. 11/T

POHIŠTVO
Na obroke! — Na hranilne knjžice:
masivne spalnice Din 6000-
šperane spalnice > 3500-
pleskane spalnice > 1800-
Kuhinjska oprava > 850-
Kuhinjska kredenca > 450-
omare > 350-
postelje > 180-
Vse drugo pohištvo se dob najceneje pri nas. Sprejemamo vsakovrstna naročila in popravila po konkurenčnih cenah.

MIZARSTVO »SAVA«, LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 18 — Miklošičeva cesta 6. Telefon 27-80. 1764

MOTORNO KOLO
»Aero« s prikolico zamenjam za mizarske stroje ali les. — Skala, Brežice. 1740

POZOR DAME!
Trajno ondulacijo z najnovejšim aparatom izvršuje samo za Din 80.— Salon Bevič, Šmartinska cesta 22. 1766

HARLEY DAVIDSON

in »Terrot«, brezhibna, napredaj. — Ostrožnik, (tv. Bruss), Logatec. 1763

BUKOVŌ OGLJE
več vagonov, naprodaj. Vprašati: Poštni predal 4, Sv. Peter v Savinjski dolini. 1765

SLUŽBE

MESTO SOFERJA
iščem. Dam 30.000 Din garancije. — Ponudbe: Senk, Maribor, Koroška c. 21. 1762

DEKLE
z večletnimi spričevali — išče službo za takoj ali pozneje. — Rozman, št. Jurij ob Taboru. 1761

GLASPA

CRN KLAVIR
(Stutzflügel) znamke Hofbauer v zelo dobrem stanju — takoj ugodno prodam. — Ogleda se: Rožna dolina, Cesta XIII, št. 3/I (nova hiša Jesenski). 1743

Večja množina makulturnega papirja

naprodaj po zelo ugodni ceni

Naslov nove uprave Slovenskega Naroda

TUDI NARAVA MENJA OBLAČILO

Ljudje sledimo njenemu primeru. Samo s to razliko, da mi izbiramo. Velika izbira staroznane trvdke

R. MIKLAUC, LJUBLJANA, poleg Škofije, vas bo presenetila. Veselilo nas bo, ako nas počastite z obiskom

PRODAJA

BUKOVA DRVA
prima suha, dostavljena na dom: cela Din 105.—, žagana Din 115.—, sekana Din 125.—, kubični meter. — Putrič, Dolenjska cesta št. 6, Ljubljana. 1757

Originalna dvokolesa Waffenrad STEYR

in specialna dvokolesa KOSMOS

Zaloga in zastopstvo: TRIBUNA F. BATJEL, LJUBLJANA KARLOVSKA CESTA 4.